

ИСТИНА

1

0,50 €

OBSAH

- 3 Patriarcha Teofilos III.
- 3 Zázrak v Jordáne
- 4 Svätorečenie starca Paisija
- 5 Správy zo sveta
- 7 Trpezlivosť
- 8 Božia vôľa
- 10 Spravodlivá Tavifa
- 12 Kráľu môj a Bože môj 6.
- 14 Svätá história
- 14 Byzantské misie
- 15 Detská stránka
- 18 Otázky a odpovede
- 21 Možnosti štúdia na PBF
- 22 Poučenia
- 24 Liturgia sa slúži
- 26 Mešec so zlatkami
- 28 Sväté tajiny
- 29 Úvahy sv. Nikolaja
- 30 BPM Košice
- 31 Fotogaleria

*Bohojavlenije
Богоявление*

**Kúpou tohto časopisu podporujete pravoslávnu mládež.
Ďakujeme štedrým darcom.**

Spasi Vás Hospodi!

ISTINA - mesačník pravoslávnej mládeže, ročník XX./2015, **Vydáva:** Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, **IČO:** 17075947, www.bpm.orthodox.sk, **e-mail:** sefredaktor@istina.sk, **tel.:** 0948 509 980.

Obálka: Jeruzalský patriarcha Teofilos III. - Bohojavlenije Hospodne, BPM Košice

šefredaktor: Miroslav Knap, **zástupkyňa šefredaktora:** Nika Šoltýsová, **redaktori:** prot. Štefan Pružinský ml., prot. Peter Savčák, prot. Peter Soroka, jerodiakon Alexander Haluška, protodiakon Ján Husár, diakon Miroslav Humenský, čtec Matúš Kostičák, čtec Ľuboš Savčák, čtec Miloš Surma, čtec Patrik Palasiewicz, čtec Daniel Omaska, Ioánn Haladěj, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Radka Baková, Silvia Knapová, Lenka Štefancová, Štefánia Šaková, Mariana Knapiková **pokladníčka:** Veronika Zacková, **technickí redaktori:** neobsadené, **detská stránka:** Anička Feďová, Ľudmila Šandalová, Lenka Havajová, **redaktori pre distribúciu:** neobsadené, **korektúra:** prot. Peter Kormaník,

Vychádza 12-krát do roka. Ročný príspevok 6,00 €+ poštovné 5,00 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu: Redakcia ISTINY, Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, Bayerova 8, 080 01 Prešov, prípadne na účet Istiny: 4008409298/7500.

Cirkevne schválené s blahoslavením vладыky Rastislava. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.

ISSN 1335-6739, Číslo indexu: EV 3633/09

Patriarcha Theophilos III.

(grécky: Η Α. Μακαριότης ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Θεόφιλος Γ΄) je súčasný patriarcha Pravoslávnej cirkvi v Jeruzaleme s počtom 130 000 veriacich. Je nositeľom titulu „patriarcha Svätého mesta Jeruzalema a celej Palestíny.“

Theophilos (Theofilos či Theophilus), predtým arcibiskup Tábor, bol 22. augusta 2005 jednomyseľne zvolený svätou synodou

Jeruzalema, po zosadení Irenaiosia I, za 141. patriarchu Pravoslávnej cirkvi v Jeruzaleme. Theophilos III. sa narodil v roku 1952 ako Ilias Giannopoulos v Grécku. V roku 1964 sa presťahoval do Jeruzalema. Slúžil ako arcidiakon s vtedajším jeruzalemským patriarchom Benediktom. Od roku 1991 do roku 1996 bol kňazom v Galilei. Theophilos študoval teológiu na univerzite v Aténach a magisterský titul dokončil v Durhame. Študoval aj na Hebrejskej univerzite v Jeruzaleme. Okrem svojej rodnej gréckej reči hovorí anglicky, arabsky a hebrejsky. V roku 1996 bol jedným z prvých kresťanských duchovných po dlhých storočiach, ktorý vstúpil do islamskej spoločnosti Kataru, oblasti historicky spadajúcej pod jurisdikciu jeruzalemskej Pravoslávnej cirkvi, kde žije značná časť emigrantov-izraelských Arabov, z ktorých mnohí sú ortodoxní kresťania. Následne pôsobil ako biskup Božieho hrobu v Katare. Od roku 2000 do roku 2003 bol vyslanec patriarchátu v Moskve. Podľa diptychu Pravoslávnej cirkvi zastupuje štvrté miesto medzi hlavami Pravoslávnej cirkvi vo svete.

Zázrak obrátenia sa toku rieky Jordán späť

Tak ako sa pri krste Isusa Christa na Jordáne tok rieky obrátil sa späť (Jordan vzvrátilsja vzpjat), ako môžeme vidieť v tropári, tak sa každoročne po molebne jeruzalemského patriarchu na sviatok Bohozjavenia, pred očami tisícov ľudí vody Jordánu taktiež otáčajú naspäť. Aj v tomto roku na sviatok Bohozjavenia, ktorý pripadol na 19.1.2015, sa počas molebna patriarchu Theofila III. vody Jordánu obrátili a tiekli opačným smerom. Tak ukázal Hospod' Boh svoju silu a blahodať. Aj tento zázrak nám dokazuje pravosť používania pravoslávneho juliánskeho kalendára.

Daj Bože, aby sme raz pocítili blahodať jednoty spoločného sviatkovania našej miestnej Cirkvi s Jeruzalemskou, Ruskou, Poľskou a ďalšími sesterskými Pravoslávnymi cirkvami.

Redakcia časopisu Istina

Na základe rozhodnutia konštantínopolského patriarchátu zo dňa 13. januára 2015 bol starec Paisij Svätohorský zaradený medzi svätých.

Starec Paisij sa narodil 25. júla 1924 v Kappadockej Fárase. Jeho otec sa volal Pródromos a matka Eulógia.

V roku 1924 sa uskutočnila výmena obyvateľstva a kresťanov Malej Ázie vykorenili z ich rodného domova. Paisijova rodina spolu s ďalšími Fárasiotčanmi odišla do trpkého vyhnanstva.

Prvýkrát prišiel na Svätú Horu Atos v roku 1949. Na žiadosť svojho otca sa však vrátil domov, aby pomohol rodine. Keď dal do poriadku všetky rodinné záležitosti, v roku 1950 opäť odišiel na Atos.

V roku 1954 bol podстриhnutý za mnícha a prijal meno Avérkios. Keď sa modlil, jeho myseľ bola uchvacovaná do duchovného nazerania a pociťoval pozvanie púšte. Dostal požehnanie odísť z monastiera, aby mohol žiť pustovníckym životom.

V roku 1957 bol podстриhnutý za mnícha s malou schimou a dostal meno Paisij. V roku 1958 odišiel zo Svätej Hory Atos do monastiera Stomio a začal s jeho obnovou.

V roku 1962 odišiel na Svätú Horu Sinaj a usadil sa v pustovni svätých Galaktióna a Epistímy. Do monastiera svätej Kataríny schádzal každú nedeľu alebo každých pätnásť dní a pristupoval k svätému Prijímaniu.

Zo zdravotných dôvodov odišiel zo Sinaja a vrátil sa na Atos. V roku 1966 prijal Veľkú a anjelskú schimu. Jeho choroba sa zhoršovala a bol nútený podstúpiť operáciu. Zobrali mu takmer celú ľavú časť pľúc a tiež dve rebrá. Keď sa z nemocnice vrátil do skýtu, pokračoval vo svojom asketickom zápase.

Starec Paisij Svätohorský pokojne zosnul 12. júla 1994. Pochovali ho za chrámom ctihodného Arsénia Kapadockého v isychastíriu svätého Jána Teológa v Suroti neďaleko Tessaloník.

Svatyj Paisije, moli Boha o nas!

Pripravil: **Ján Zozuľak**
Zdroj: <http://www.pravoslavie-topolcany.php5.sk/aktuality/aktualita-15-starec-paisij-svatohorsky-oficialne-zaradeny-medzi-svatych>

Správy zo sveta

Študent zo Slovenska vysvätený za diakona

V nedeľu 21. decembra 2014 bol hypodiakon inok Alexander Haluška, viceprezident BPM na Slovensku, v moskovskom chráme, zasvätenému ikone Matky Božej "Radosť všetkých zarmútených" (Vsech skorbjáščich rádost') vysvätený za diakona. Chirotoniu (svätenie) vykonal volokolamský metropolita Ilarion, zodpovedný za celocirkevnú ašpirantúru sv. Cyrila a Metoda.

Zdroj: <http://www.mkpe.sk/?m=201412>

Turecko poskytuje súhlas na výstavbu prvého nového chrámu tohto storočia

Turecká moslimská vláda schválila výstavbu prvého chrámu v krajine po takmer sto rokoch, oznámili úrady 3.1.2015. Chrám je určený pre malú sýrsku komunitu v Turecku a bude vybudovaný na predmestí Yesilkoy mesta Istanbul na pobreží Marmarského mora, kde už sú aj

chrámy Gréckej pravoslávnej cirkvi, Arménskej a Katolíckej cirkvi. Táto správa prišla po stretnutí premiéra Ahmeta Davutoglu s tureckými cirkevnými predstaviteľmi v Istanbule v piatok. Premiér povedal, že žiadna viera, ktorá žije v krajine, nemôže byť považovaná za cudziu. „Je to prvý (nový chrám) od vzniku republiky (1923)“, oznámil vládny zdroj AFP. Dodal, že „chrámy boli obnovované, znovu otvorené, no žiadny nový chrám nebol dosiaľ vybudovaný“. V Turecku, kde niekedy existovali veľké kresťanské minority, teraz žije 99% Moslimov. Kritici vládnucej Strany spravodlivosti a rozvoja (AKP) ju obvinili z pokusu o islamizáciu oficiálne sekulárnej spoločnosti. Avšak, ako súčasť svojej ponuky o vstup do Európskej únie, sa Ankara usiluje rozšíriť práva menšín a vracia niektoré zadržané majetky a taktiež obnovuje chrámy, monastiere a synagógy. Z počtu obyvateľov Turecka (76 miliónov) kresťania tvoria menej ako 100 000 obyvateľov a niekedy sa stávajú terčom útokov.

Zdroj: <http://myocn.net/turkey-gives-go-ahead-first-new-church-century/>

45 Puďí pokrstených v Pointe-Noire, Kongo, Afrika

Ráno, 24. decembra 2014, Jeho Blaženosť Pantelejmon, biskup Kongo- Brazzaville a Gabonu vykonal svätú Tajinu krstu nad 45 obyvateľmi Konga, ktorí pochádzajú z troch rôznych farností v Pointe-Noire. Tajina krstu sa uskutočnila vo vonkajšej krstiteľnici v Katedrálom chráme sv. Dimitrija, ktorý je práve v štádiu výstavby. Jeho Blaženosť vysvetlil novopokrsteným bratom i sestram

význam svätej Tajiny krstu a vyjadril radosť miestnej Cirkvi, do ktorej práve vstúpili, žiadajúc ich o to, aby sa stali vernými, zbožnými a čestnými členmi Cirkvi. Hneď potom odletel do hlavného mesta Brazzaville na slúženie Božskej roždestvskej polnočnej liturgie.

Zdroj: <http://myocn.net/forty-five-baptized-pointe-noire-congo/>

Študent seminára z Hong-Kongu vysvätený za diakona pre Čínsku pravoslávnu cirkev

5. decembra 2014 počas Božskej liturgie v spodnom chráme Katedrály Preobrazenia v Chabarovsku (Rusko), bol študent diaľkového štúdia Anatolij Kung (Kung Cheung Ming) vysvätený za diakona metropolitom Ignatijom chabarovským i amurským. Anatolij Kung

bol vysvätený s požehnaním patriarchu moskovského a celej Rusi Kyrilla pre Pravoslávnu farnosť sv. Petra a Pavla v Hong-Kongu (ČLR). Protoj. Dionisij Pozdnajev, duchovný správca Pravoslávnej farnosti sv. Petra a Pavla, priletel z Hong-Kongu, aby bol účastný na tejto Božskej liturgii. „Som veľmi potešený touto udalosťou“, reagoval na vysviacku protojerej Dionisij Pozdnajev. „Otec Anatolij je prvý klerik z Hong-Kongu. Ovláda ruský i anglický jazyk, ale požiadal som ho, aby predovšetkým slúžil v Kantónčine a Mandarínčine- čínske dialekty, najviac obľúbené v Hong-Kongu. Otec diakon Anatolij bude slúžiť ako katechéta a misionár, zvlášť pre Číňanov v Hong-Kongu.“

Zdroj: <http://myocn.net/seminary-student-hong-kong-ordained-deacon-chinese-orthodox-church/>
http://www.spc.rs/eng/student_hong_kong_khabarovsk_seminary_ordained_diaconate_chinese_orthodox_church.

Spracovala: **Silvia Knapová**

Trpezlivosť

na zamyslenie

Aby sme boli vo všetkom Bohu poslušní, je nám veľmi potrebná aj trpezlivosť. To znamená, zniesť všetky skúšky aj trápenia a s vierou čakať, že Hospodin Boh nám v tom všetkom pomôže alebo nás od nich oslobodí. Podľa slov nášho Spasiteľa Isusa Christa, trpezlivosť dáva plody semien Božieho slova zasiaté do našich srdc: „Semen, čo padlo do dobrej zeme, to sú tí, ktorí počúvajú slovo s dobrým a úprimným srdcom, zachovávajú ho a vytrvalo prinášajú ovocie“ (Vysvetlenie podobenstva o rozsievачovi. Lk 8, 15). Trpezlivosť je veľmi vzácna cnosť, ktorú potrebujeme a rovnako

získavame v trápeniach: „A nielen to, ale chválime sa aj v súženiach, lebo vieme, že súženie vytvára vytrvalosť“ (Ovocie ospravedlnenia skrze Isusa Christa. Rm 5, 3). V trpezlivosti je možné vyskúšať si svoju vytrvalosť vo viere, oddanosť a vernosť jedinému, pravému Bohu. Trpezlivosť predstavuje úplnú neprítomnosť nenávisťi, je vždy vysoko nad vecami a nerozháďzu ju žiadne rany nepriateľa. Trpezlivosť odpúšťa pády druhých s láskavým pochopením pre ľudské slabosti a nikdy sa za nič nikomu nepomstí. Nie je to len obyčajná ľudská vlastnosť, nazývaná dobrota, ale má v sebe široký rozmer pochopenia života, ale aj duchovnej úrovni, ktorá je posvätená Svätým Duchom. Hospodin Boh obohacuje náš život svojimi darmi a, bohužiaľ, si to len veľmi málo uvedomujeme. Mali by sme Bohu byť veľmi vďační, hlavne za Jeho dlhú trpezlivosť s našimi sa stále opakujúcimi chybami a hriechmi. Vieme, že veľa vecí robíme zle, bojujeme s nimi, ale prehrávame. Mali by sme sa naučiť hovoriť v týchto situáciách pokorne s láskou a prosiť Boha takto: „Bože, maj so mnou strpenie“. Potom môžeme pociťovať silu Božieho potešenia a odpustenia, no pritom nemáme zabúdať, že aj my máme byť trpezliví k chybám druhých a to akokoľvek by nám ubližovali. Často prosíme Hospodina Boha o odpustenie našich hriechov, ale sami odpúšťať nedokážeme. Trpezlivosť má ten, ktorý sa dokáže povzniesť - zdvihnúť sa nad ľudský hnev, nepravosť a nespravodlivosť. Preto trpezlivosť má „Boží počiatok“ a je Božou odpoveďou na ľudské zlo. Trpezlivosť je stále duchovné dielo požehnané a milé, tak u ľudí, ako aj u anjelov. Láskavé a trpezlivé srdce víťazí nad všetkými druhmi samolúbosti a dáva pociťiť teplotu Božej lásky.

Pripravil: **Ioánn Haladej**

Použitá literatúra:

Šaková, 2001, Evanjeliové cnosti v živote pravoslávneho kresťana. ISBN 80-8068-042-6.

Pružinský, 2005. Evanjelium podľa Lukáša / Kapitola 1. - 12. /. Prešov: Vydala Prešovská univerzita . Pravoslávna bohoslovecká fakulta. ISBN 80-8068-400-6.

Pružinský, 2012. List svätého apoštola Pavla Rimanom. Vydala Metropolitná rada Pravoslávnej cirkvi na Slovenku. ISBN 978-80-89643-00-4.

12/2014

7

Najdrahšie zo všetkého na svete je poznať Boha a rozumieť Jeho vôli, hoci len čiastočne. Duša, ktorá poznala Boha, sa musí oddať do Božej vôle vo všetkom. Oddať sa v láske preto, lebo Boh je láska. Aj v bázni preto, lebo čoho sa musíme báť, je, aby sme neurazili Boha nejakým zlým úmyslom. Bázeň Božia sa získava plnením Božích prikázaní. Kedy sa človek stáva zlým? Keď zabúda, že nad ním je Boh. Keď je blahodat' s nami, vtedy sme duchom silní, ale keď ju strácame, vtedy vidíme svoju nemohúcnosť, vidíme, že bez Boha nemôžeme na dobré ani pomyslieť. Boží Syn prišiel na tento svet, aby naplnil spravodlivosť

Zákona. Isus Christos – vtelený Syn Boží - svojím spasiteľským dielom urobil nás schopnými plniť všetko, čo vyžadoval Zákon. Je to možné preto, že my už žijeme v nových podmienkach. Boli sme povolani k tomu, aby sme prestali byť otrokmi tela a žili podľa Ducha. Preto tí, ktorí žijú novým životom, podľa Ducha, zmýšľajú duchovne a Boží Duch ich vovádza do celej pravdy. Boh miluje poslušnú dušu a preto aj duša poslušného sa cíti dobre a teší sa z Božej lásky. Je oddaná Božej vôli a za to je jej daný dar modlitby. Takzvaní „pokrytci“ porušovali základný zákon modlitby tým, že slová adresovali Bohu, srdcom však boli orientovaní na ľudí a na svoje osobné záujmy, ďaleko od Boha. Od kresťanov Christových sa očakáva, že sa budú modliť ozaj, vo vnútri svojho srdca, že budú nerušené a bez veľkoleposti a pozornosti ľudí hovoriť s Bohom, oslavovať Ho, ďakovať Mu, vyznávať pred Ním svoje hriechy, predkladať Mu svoje ťažkosti, životné problémy, svoje prosby. Boh počúva takú modlitbu, ktorá so sebou prináša aj vieru aj lásku toho, kto sa modlí. Každý človek má na výber dve cesty, po ktorých môže kráčať, s Christom a bez Christa. Obe cesty však vedú k Božiemu súdu, ktorému sa nikto nevyhne a na ktorom Boh odplatí každému podľa jeho skutkov. Mnohí hovoria: „Čo mám robiť, veď aj tak som hriešny! Teraz som v kvitnúcom veku, som mladý a chce sa mi žiť a užívať si. Keď príde staroba a zostarnem, vtedy sa napravím a začnem konať dobro a dobré skutky.“ Takto dnes hovoria mnohí a pokračujú v hriešnom živote. Často sa však stáva, že ich smrť zastihne nepripravených a oni zomierajú v ťažkých hriechoch. Takýto príklad života si v žiadnom prípade netreba brať za vzor. Treba vždy pamätať na to, že smrť nie je za horami, ale za našimi plecami. Treba byť na ňu vždy pripravený a tvrdo pracovať na spáse našej duše. Ľakáte sa pri myšlienke na úzku cestu, obávajú sa klamnej hanby pred svetskými ľuďmi, posmechov, prenasledovania a hnevu. Ale toto všetko pochádza zo samoľúbosti,

hrdosti a malej viery. Podľa miery vašej viery a pokory aj tento strach zmizne. Ak veríte, že bez Božej vôle nám ani vlas z našej hlavy nevypadne, tak tým skôr sa nemôže stať bez Jeho vôle to, čo sa týka zmyslov srdca. A ak sa niečo aj stane, je to skúška pre náš úžitok dopustená z Božej vôle. Vtedy je potrebná viera a pokora, pokorenie sa Božej vôle a modlitba na posilnenie. Boh veľmi miluje človeka a vo svojej добрote mu vychádza v ústrety. Nepraje si, aby pre svoje hriechy zahynul a bol odsúdený. Je na tebe, ako sa k tejto Božej ponuke zachováš. Môžeš ju prijať, ale aj odmietnuť. Od Tvojho rozhodnutia závisia aj následky, ktoré potom z toho vyplynú. „Odvráťte, odvráťte sa od svojich zlých ciest! Lebo prečo máte zomrieť?“ (Ez 33, 11) Nebuď nerozumný a neodmietaj Božiu láskypnú prosbu. Každá duša, ktorá je niečím sužovaná, musí poprosiť Pána a Pán ju privedie k rozumu. Je to najmä v čase núdze a zármutku, a vtedy je zvyčajne potrebné vyhľadať duchovníka, pretože je to pokornejšie. Dobrotivý Boh dal do tohto sveta Tajinu pokánia, lebo ak by jej nebolo, nikto by po svojom krste nemohol dosiahnuť spásu. Spoveď je umývaním alebo duchovným krstom duše, je tajinou, v ktorej sa odpúšťajú hriechy. Pán s milosťou privádza človeka k tomu, že je potrebné s vďačnosťou znášať ťažkosti. Hoci nie sú veľké, ľuďom sa zdajú nezvládnuteľné, sužujú ich a je to tak preto, lebo nechcú pokoriť svoju dušu a oddať sa do Božej vôle. Všetci sa trápime na Zemi a hľadáme slobodu, ale málokto vie, v čom je sloboda a kde. Bez Boha neexistuje sloboda. Boh je oheň, ktorý zohrieva topí srdcia a vnútro človeka. A tak, cítime v svojich srdciach chlad, ktorý je od diabla, lebo diabol je chladný. Hľadaj Hospodina, ale neskúmaj, kde žije. Boh je tam, kde niet zla. Akého vodcu si teda vyberieme? Ak večného, je večný; ak dobrého, je dobrý; ak hriešneho, je hriešny; ak zlého je zlý! Vidíme, aké dôležité správne a múdro si vybrať, komu veríme, koho nasledujeme a koho poslúchame. Božie kráľovstvo je potrebné hľadať nie za ohradou, ale vo vnútri, teda vo svojom srdci. Božie kráľovstvo je cnostný život v Bohu, teda v pokore a trpezlivosti. Keď v takomto stave budete prebývať, uvidíte v sebe Boží pokoj, teda Božie kráľovstvo, a seba samého po svojom odchode zo sveta v tom Božom kráľovstve zbadáte.

Pripravila: **Mariana Knapiková**

Zdroje:

IGNACIK, M.: Poučenia starcov optinskej pustovne, Thesaloniki 2012. ISBN 978-960-98711-3-6
PRUŽIŇSKÝ, Š.: Evanjelium podľa Matúša 1/1, Prešov 2000. ISBN 80-8068-007-8

ŠAKOVA, E.: Ctihodný Siluan Atoský, Prešov 2005. ISBN 80-969360-5-0

ŠAKOVA, E.: Evanjeliové cnosti v živote pravoslávneho kresťana, PO 2001. ISBN 80-8068-042-6
články z ISTINA – časopis pravoslávnej mládeže:

Čo znamená večný život a čo sa deje s dušou po smrti?. ISTINA, Prešov 2008, roč. XIII (6), s. 7

Svätý Serafím Sarovský a jeho poučenia. ISTINA, Prešov 2007, roč. XII (5), s. 5

Spoveď a vyznanie hriechov. ISTINA, Prešov 2006, roč. XI (4), s. 18

Môj vzťah k modlitbe. ISTINA, Prešov 2008, roč. XIII (1), s. 20

Nech vám dá Hospodin pravdivý rozum. ISTINA, Prešov 2006, roč. XI (11), s. 19

Nezabúdajme!. ISTINA, Prešov 2006, roč. XI (9-10), s. 18

Spravodlivá Tavifa bola zbožná a milosrdná žena. Žila v kresťanskej obci Ipolia. Vlastnoručne šila oblečenie, zarábala si na živobytie a taktiež na to, aby mohla rozdávať almužnu. Šila tiež pre siroty a vdovy. Hľa, a to je asi tak všetko, čo vieme o živote svätej. Zdá sa, že premúdra ruka Božej prozreteľnosti nám zámerne zanechala iba tieto malé opisy života historickej postavy Tavity. Iba niekoľko riadkov v Skutkoch apoštolských (9, 36 - 42). No aj toto stačilo k tomu, aby Cirkev oslávila svätú ako „nebesnomudruju učenicu a blaho-

utrobija Božija oduševlenu ikonu (z nebies poučenú učeničku a živú ikonu Božieho milosrdenstva). O jej добрote svedčí i žiaľ a nárek vdov, ktorý donútil svätého apoštola Petra prísť k zosnulej a Božou mocou ju navrátiť k životu. „Tavita, vstaň!“ (Sk 9,40).

Svätá mlčala. Nepokúšala sa vziať na svoje plecia bremeno učiteľstva. Neodhodlala sa na apoštolskú cestu, iba „vo smireni hluboci díla miloserdija tvorila, ot samych blizkích znaemaja“ (v hlbokaj pokore robila skutky milosrdnosti, ktoré boli známe len jej najbližším). Posluhovala tým, čo mala, čo jej poslal Boh. Nezaťažovala sa, čo si o nej myslia ľudia, neľutovala sa, že jej skutky sú skromné (nenápadné), jednoducho „iba“ bola vďačná. A to je to, čo najviac udivuje v životopise každého svätého - až zarážajúce umenie mlčania ako odpoveď na tie najneprijemnejšie situácie, v tých najhorších podmienkach.

Pokorné prijatie toho, čo sa deje, ako „tak to má byť“ a ďakovanie za všetko, čo prichádza od Boha, to je odpoveď mocných „ne ot mira seho“ (nie z tohto sveta). A práve v tom je najväčšia moc - nesúdiť, nepokúšať sa namiesto Boha určovať, čo mi je v živote najviac užitočné, a kde môžem priniesť najviac úžitku. V konečnom dôsledku práve toto mlčanie pridáva na zmysle všetkým podvihom a námahám spravodlivého človeka. Vyzerá to tak, že výšky apoštolského hlásania, odvaha mučeníkov, sila púštnych podvižníkov sú blízke každému kresťanovi a prejavujú sa práve v trpezlivej sile mlčať, v sile privolávať Boha - Pána nášho života.

Život spravodlivej Tavity má byť pre nás osobitým, nadchýnajúcim príkladom. „Radujsa, ženo nebesnomudraja i bohoprijatnaja“ (Raduj sa žena nebeskú múdrosť v sebe nosiaca a Bohu príjemná...) „Radujsa, anhel'skim revnujuščaja činom“ (Raduj sa rovnajúca sa anjelským mocnostiam...) „Radujsa, jako tebe radi procvila Ipollija drevňaja“ (Raduj sa, lebo kvôli tebe rozkvitla starobylá Ipollia...) „Radujsa, nebesnych dobroditelej bohosiannyj stolpe“ (Raduj sa Bohom žiariaci stĺp nebeských cností“) - takto vzyva autor cirkevných piesní. Nezabudnime však poznamenať, že tieto slová sú vyrieknuté na česť na prvý pohľad „obyčajnej“ ženy, ktorá pokorne pomáhala bližným svojou prácou.

„Pečal'nych sostradanie tichoje“ (Smútiacich tichý súcit...), takto sa obracia svätá Cirkev k spravodlivej Tavite. A práve v tejto jedinej fráze je zobrazená celá veľkosť svätej Tavity. Nepovažovala svoje skutky za mimoriadne, neodvážila sa učiť ani usmerňovať, ona iba pokorne naplňovala prikázania Spasiteľa týkajúce sa našich bližných. A týmto čistým životom, naplnením evanjeliového zákona sa v dome Božom ukázala ako strom rodiaci dobrý plod a bola spolupracovníčkou Spasiteľových apoštolov. Hľa, aké veľké je mlčanie spravodlivého človeka!

Stretávame sa s udivujúcou zákonitosťou duchovného života. Ukazuje sa, že na konci vekov budú niektorí s istotou hovoriť o veľkosti svojich skutkov, uskutočnených „menom Christovým“ a budú sa spytovať Spasiteľa: „Pane, či vari nie v Tvojom mene sme prorokovali? A nie Tvojím menom sme vyhánali besov? Či nie v Tvojom mene sme konali zázraky?“ Ale odpoveďou im bude: „Nikdy som vás nepoznal! Odstúpte odo mňa, lebo ste tvorili neprávosti!“ (Mt 7, 22 - 23). A iný, naopak, sa budú hanbiť za bezvýznamnosť svojho života i bez slova čakať na rozsudok Stvoriteľa. A Božia odpoveď bude tiež udivujúca: „Príďte blahoslavení môjho Otca, lebo vy ste zdedili Kráľovstvo, pripravené vám už od stvorenia sveta“ (Mt 7, 25- 34).

V živote svätej spravodlivej Tavity sa so zvláštnou jasnosťou ukazuje veľkosť podvihu kresťanského života podľa Boha. „Radujsa Tavifo, sosude, blahodati ispólnenyj“ (Radujsa Tavita, nádoba naplnená blahodaťou), tak sa k nej obracajú ľudia, ktorí si ctia jej pamiatku. Týmto sa znovu a znovu potvrdzuje ten najzákladnejší zákon života: pri Bohu niet nič zlého, nič nenápadné, pri Bohu nie je nič neužitočného, ale všetko prijaté od Neho s jednoduchosťou srdca a pokorou je dôstojne najvyššieho vyznamenania - dôstojné mená „účastník večnosti, syn Najvyššieho.“ A naopak, aj keby sa akokoľvek zdal podvih zbožným a šľachetným, autorita človeka akokoľvek vysoká, hoci by aj celá spoločnosť veľmi oslavovala ten či onen hrdinský čin, to všetko bez Boha nestojí za nič, pretože to nemá význam pre večnosť.

Preložil: **jerodiakon Alexander Haluška**

Piatym veršom začína Dávidovo vyznanie Božej svätosti a spravodlivosti Božieho súdu. V prvom rade vidí svojho Boha ako Toho, ktorý nechce nezákonnosť, t.j. aby človek žil mimo Jeho zákona a, samozrejme, ani to, aby ho porušoval. Tieto slová proroka sú podľa viacerých exegetov také, aké často používajú svätí vo svojich modlitbách, keď mlčky stoja pred Bohom ako deti. No toto nemé státie a rozjímanie nad každým slovom je Bohu milšie než chytrácke slová ľudí, špekulujúcich aj pri modlitbe. Cieľom proroka je ukázať, že Boh bezbožných nepriateľov svojej Cirkvi /v historickom zmysle nepriateľov samotného kráľa Dávida/, keď zostanú krutými a stanú sa ešte viac bezbožnými, neponechá bez povšimnutia, bez trestu. Prorok robí tento záver zo samotnej Božej vlastnosti – Bohu nič nie je tak protivné ako hriech, bezbožnosť, nečestnosť a, naopak, nič Mu nie je tak príjemné ako nepoškvrnenosť, čistota a spravodlivosť. A preto sa nemôže stať, aby bezbožní a zlí ľudia unikli pred Jeho spravodlivým dopustením. Keďže sa hriechy môžu konať skutkom, slovom či myšlienkou, prorok samostatne vymenúva každý spôsob hriechu.

5, 5–6 – *ἄκω βῆξ ἢε χοτᾶῖ βεζζακόνιᾶ τῆι ἑσῆ: ἢε πρηνελῆτῆα κζ τρεβῆ λδκᾶβνδᾶῖ, ἢε πρεβδᾶδῆτῆ βεζζακῶνῆνῆτῆ πρεδ ὀκῆῖᾶ τῆοῖᾶ: βοζνεναβῆδῆλ ζσῆ βσᾶ δῆλλᾶυτῆλ βεζζακῶνῆ, – **Lebo Ty si Boh, ktorý nechce nezákonnosť, neusídli sa pri Tebe ten, čo koná zákerne, ani bezbožníci neobstoja pred Tvojimi očami: znenávidel si všetkých, ktorí konajú nezákonnosť.***

„Ty si Boh, ktorý nechce nezákonnosť“ – V týchto slovách, vzhľadom na predchádzajúce verše, môžeme vidieť aj vieru proroka, že keď predstúpi zárna pred Boha svätého a spravodlivého, bude vypočutý, pretože nevykonal nič, čo by Boha rozhorčovalo, čo by sa Mu protivilo – nie je mužom bez Zákona, nie je ľstivý ani krvilačný. Pod nezákonnosťou tu treba rozumieť každý hriech.

„Neusídli sa pri Tebe“ – t.j. nikdy nebude hodný Božej blízkosti a záštity, nikdy sa nebude môcť postaviť pred Boha ako prorok Dávid. Prečo? Pretože Hospodin má blízko k ľuďom skrúšeného srdca (Ž 33, 19), a nie k ľuďom, ktorí odmietajú Jeho Zákon. Boh sa úplne odvracia od tých, čo prebývajú v hriechu a nemyslia na pokánie, hnusia sa Mu všetci, ktorí si obľúbili protizákonný život ako pravidlo života. Svätý Ján Zlatoústý hovorí, že byť blízky Bohu neznamená zmeniť miesto, no zmeniť konanie. Dobro konajúci človek môže byť blízko k Bohu. Byť blízko či ďaleko – to závisí od samotného človeka – pretože Boh je všade.

„Ten, čo koná zákerne“ – Podľa svätého Jána Kronštadtského je to človek, ktorý všetku svoju zlobu voči blížnemu skrýva v srdci. Pod zákernosťou treba rozumieť protizákonnosti, t.j. vedomé porušovanie Božieho Zákona, zločinnosť, t.j. zámerne zlé skutky voči blížnym, nespravodlivosť, t.j. protivenie sa samotnému Bohu spravodlivosti, klamstvo, t.j. popieranie alebo prekrúcanie pravdy, závisť, ľstivosť a falošnosť. V historickom kontexte je tu

možné rozumieť priamo Dávidovho syna Absolóna, ktorý chystal protizákonné zvrhnutie svojho otca z kráľovského trónu.

„Ani bezbožníci neobstoja pred Tvojimi očami“ – Tieto slová proroka sú zopakovaním, zdynamizovaním predchádzajúcich slov o neusídlení sa hriešnikov v blízkosti Boha. Neusídliť sa a neobstať pred Bohom, pred Jeho spravodlivým pohľadom, je statusom bezbožníkov a dôsledkom toho je nepreukazovanie priazne Boha k nim, čo prorok zdôraznil v posledných slovách šiesteho verša. Bezbožníkmi prorok nazýva všetkých hriešnikov vo všeobecnosti, no v historickom kontexte tu treba vidieť najmä Dávidových nepriateľov na čele s Absolónom.

„Znenávidel si všetkých, ktorí konajú nezákonnosť“ – Dôsledkom bezbožnosti ľudí je podľa proroka Božia nenávisť voči hriešnikom. Dávid použil tzv. antropopatizmus, t.j. Bohu je pripísaná ľudská vlastnosť. Boh v Písme je napr. Boh žiarlivý (2 Mjž 20, 5), hnevá sa (2 Mjž 4, 12), zúri (2 Mjž 22, 24), žiali (Oz 11, 8), je ľútosťivý (4 Mjž 6, 6) a podobne. Naturomorfizmy, antropomorfizmy aj antropopatizmy sú vo Svätom Písme veľmi častým výrazovým prostriedkom, ktorým sa ľudia – biblickí pisatelia – snažili opísať Boží vzťah k spravodlivým i hriešnym ľuďom, k svetu vo všeobecnosti a svoje predstavy formulovali najlepšie, ako vedeli. Preto vo Svätom Písme často stretávame napr. pojem „Boží hnev“ či „Boží trest“, hoci z Nového Zákona vyplýva jedine: „Boh je láska“ (1 Jn 4, 8), t.j. Boh miluje, nehnevá sa, naopak, spravodlivého prijíma (ľúbi) a hriešnika objíma (miluje) (pozri modlitbu Iže na vsjakoje vremja... na časoch) – snaží sa primäť k pokániu. Je potrebné pochopiť, že biblickí pisatelia, najmä starozákonných spisov, tlmočili „ľudskými slovami“ pocity zo svojho vzťahu s Bohom, pocity a vzťah, ktoré sú ťažko opísateľné, pretože sú individuálnou skúsenosťou každého človeka. A tak nepriazeň, Božie dopustenie, skúšku od Boha často opísali ako Boží hnev, nenávisť, zúrivosť či trest.

Pripravil: **protodiakon Ján Husár**

Použitá literatúra:

АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ФЕОДОР ИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

Толковая Псалтирь с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.

Svätá história, Byzantské misie

Kniha **Svätá história Starého Zákona** - pravoslávny katechizmus Starého Zákona pre deti. Autor prekladu z bulharčiny biskup Pravoslávnej cirkvi Tichon pútavou a hravou formou podáva Starý Zákona. Deti si môžu naučené precvičiť formou otázok a odpovedí. Knihu je možné použiť aj ako darček pre deti k príprave na prvú spoveď ...

Autor: **Vencislav Duridanov**

Preklad : **vladyka Tichon**

Počet strán: 145

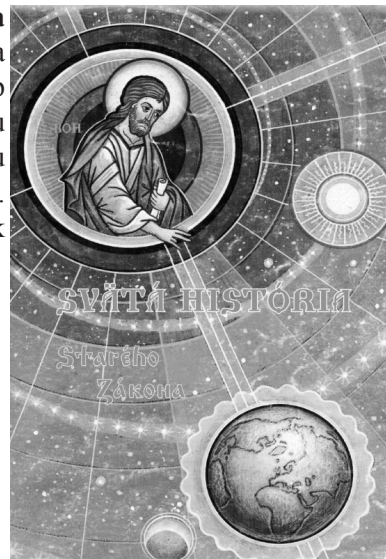
Rozmery: 153 x 219 mm

ISBN: 978-80-89392-38-4

Vydavateľstvo: PCO Trnava

Cena: **9,90 € s DPH**

Obchod: **www.duchovne-knihy.sk**

Kniha **Byzantské misie** aneb je možné udělat z „barbara“ křesťana? přináší rovněž odpovědi na mnoho dosud nezodpovězených otázek, mj. jaké byly největší úspěchy byzantských misí, co mělo společného byzantské misijní úsilí v evropských zemích, v Chazárii, na severním Kavkaze, v Persii, Arábii, Súdánu či Etiopii, ale také proč se ani jeden dobový byzantský pramen nezmiňuje o působení věrozvěstů Konstantina-Cyrila a Metoděje na Moravě. Kulturněhistorická analýza autora směřuje především k pochopení toho, jak samotní byzantští Řekové chápali sami sebe a okolní svět a mohl-li se v jejich očích „barbar“ vůbec stát křesťanem.

Autor: **Sergej A. Ivanov**

Počet strán: 372

Vázba: pevná vazba

Jazyk: český jazyk

Rozmery: 145 x 210 mm

ISBN: 978-80-87378-45-8

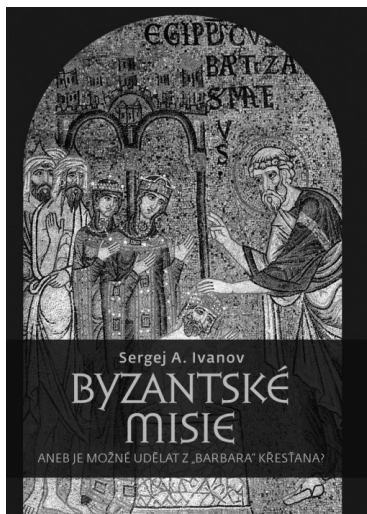
Vydavateľstvo: Nakladatelství Pavel

Mervart, 2013

Edícia: Pro Oriente

Cena: **13,90 € s DPH**

Obchod: **www.duchovne-knihy.sk**

Milé deti, v tomto čísle Istiny sme si pre Vás pripravili zopár úloh. Veríme, že sa niečo nové naučíte. Úlohy nám zašlite, prosím, do redakcie Istiny najneskôr do 28. 02. 2015. Vyžrebovaný výherca bude odmenený. Prajeme Vám veľa úspechov!

1. Prepíšte básničku od Ludmily Šandalovej písanými písmenkami:

Molytva na každý deň

Každe rano, raneňko

šepču slova tycheňko:

ďakuju Ti, Bože svjatýj,

že dnes možu vstаты zdravýj.

Ďakuju Ti, Carju z neba,

že mi davaš vse što treba.

Daj i silu, bars Ťa moľu,

výpovňaty po calýj deň

Tvoju presvjatuju voľu.

A v večerňich už chvylynach,

padam, Bože, na koľina.

Neopustyl jesi mene,

dal serdeňko mi ztyšene,

ďakuju Ťi znovu ščyro,

že zakinčil mij deň mirno.

Hospody mij!
Daj v milosty
i na zaraň sja molyty.
Jak na vschod'i
sonce bude vŕchodyty...

2. Vymaľujte obrázok

3. Vymaľujte obrázok

Otázky a odpovede

Otázka: „*Otče duchovný, dočítala som sa, že každý by mal mať svojho duchovníka. Chcela by som sa opýtať, kedy, akým spôsobom a na základe čoho by si mal človek vybrať duchovníka? Čo by mal človek rozumieť pod pojmom duchovník? Spasi Hospodi!*“

Odpoveď: „Duchovník by mal byť v prvom rade Boží človek, niekto, kto žije podľa Božej vôle, podľa Evanjelia, má rád modlitbu a bohoslužbu, koná dobro a hovorí pravdu. Zo všetkého najviac si želá, aby ľudia poznali Boha a tak našli lásku, pokoru, pokoj, priateľstvo medzi sebou a najmä spásu. Zároveň je potrebné, aby to bol niekto, komu dokážeš dôverovať, kto Ťa chápe, kto je prísny na seba a nie na iných, je láskavý a vie sa pre ľudí prakticky obetovať. Aby si si vedela lepšie predstaviť, kto je duchovník, uvediem Ti slová duchovníka monastiera sv. Jelisavety v Minsku o jeho duchovníkovi starcovi Nikolajovi Gurjanovovi z ostrova Zalit na severozápade Ruska: „V otcovi Nikolajovi som uvidel naozaj zdravý náboženský a duchovný život, pokojný vnútorný stav jeho duše a nevtieravé vyznávanie viery. Raz mi povedal: „Načo ku mne chodíš? Ja nič neviem.“ Pre mňa boli tieto slová veľmi cenné, pochopil som, že toto je skutočný duchovný život. Tento človek vôbec nechápal, prečo k nemu ľudia chodia a čo od neho chcú. Nevedel si predstaviť, žeby mohol byť niečím zaujímavý... Všetko duchovné je nenápadné a do značnej miery nepostrehnuteľné. Všetko duchovné nebude o sebe kričať, nebude sa reklamovať. Duša cíti, kde je pravda povedaná od srdca a kde je pravda povedaná nie z lásky. Iba navonok povedané slová spravidla nedosahujú cieľ a zvnútra vyslovené vchádzajú do srdca... Keď si všímaš správanie otca Nikolaja k ľuďom, vidíš jeho živý um, ako vedel utešiť životodarným slovom, ako pomáhal človeku vyjsť z ťažkého stavu alebo situácie. Mohol byť svetlom v tme. Je dôležité dotknúť sa skúseností svätých ľudí, skúsenosti, v ktorej niet miesta pre zúfalstvo a beznádej, kde niet miesta pre hriech... Otec Nikolaj mi vždy hovoril: „Je potrebné sa radovať“. Raz mi dokonca ukázal, ako sa treba radovať, tak sa usmial, že jeho tvár zažiarila. Vtedy zúfalstvo, ktoré má dovedy doslova paralyzovalo, kdesi odišlo... Keď vidíš pôsobenie Boha v ľuďoch, ihneď sa objavuje nádej na spásu. Boha poznáme cez človeka. Stretnutie s milujúcim človekom je stretnutím s Bohom, ktoré mení náš život. Človek, ktorý žije s Bohom, je sám prameňom svetla. No k tomu, aby sme v sebe udržali Boha, je potrebný podvih lásky, zrieknutie sa svojho „ja“. Na nositeľa Christovej lásky útočia všetky sily zla a prebieha boj nielen za jeho život, ale aj za tých, ktorý sú iba v kontakte s takým človekom, pretože láska jedného takého človeka zachraňuje tisíce ľudí... Živé slovo povedané človeku duchovným starcom je umúdením pre dušu, aby nebolo možné vybočiť niekde preč od spasiteľnej cesty... Raz k otcovi Nikolajovi prišla vážne chorá žena a on jej povedal: „Ó, ako dlho ešte budeme žiť, aké krásne je žiť!“ Predstavte si, že jej ostávalo ešte veľmi málo života a otec jej hovoril o kráse života. Ja som sa hneď

zahanbil za svoje mudrovania o konci sveta. Ved' je potrebné si vážiť život, vážiť si krásu, ktorá je okolo nás... Aj v samotnom otcovi Nikolajovi bola zjavná krása a harmónia. A to aj napriek tomu, že trikrát sedel vo väzení a prežil veľké skúšky. Toto všetko ho neurobilo tvrdým, ale, naopak, dalo mu to možnosť uvidieť Boha, Jeho pôsobenie okolo nás a v tvorení prírody... Otec Nikolaj celým svojím zjavom

ukazoval krásu duchovného života... Otec Nikolaj tak pozeral na človeka, že bolo vidno, že tento človek je mu drahý, že v ňom vidí krásu, že vidí Boží obraz. Zvyčajne za otcom Nikolajom ľudia prichádzali preto, aby uvideli obraz Christa, akými máme byť, ako máme milovať Boha... Keď sa otec Nikolaj modlil, vyzeralo to veľmi jednoducho, navonok sa nedialo nič osobitého, iba sa poklonil a povedal: „No, teraz sa pomodlíme“. A kvôli tejto modlitbe k nemu ľudia prichádzali na ostrov... Ja som prichádzal k otcovi v rôznom rozpoložení a otec býval tiež v rôznom rozpoložení ducha... Najstrašnejšie je, keď niekto robí z človeka idol, je to veľmi nebezpečné. Ved' otec Nikolaj bol ako všetci ľudia so svojimi slabosťami. Prichádzal som k nemu preto, lebo v ňom bola zjavná Božia blahodať. Prichádzali sme na ostrov uvidieť Christa cez človeka. Neprichádzali sme vidieť človeka, pretože vo Svätom Písme je napísané „Nenadejte sa na synov ľudských“... Raz prišiel k otcovi Nikolajovi jeden muž, ktorý sa nadchol budhizmom. Otec Nikolaj ho hneď začal hostiť chlebom, no on to odmietal. Divil som sa, ako ho otec Nikolaj k ničomu nenútil, ale iba povedal: „No, si hrdina, že neješ a je to aj správne, ale čítaj Evanjelium.“ Ten človek potom čítal, čítal Evanjelium a dočítal sa až k tomu, že zanechal celú herézu a stal sa pravoslávny veriacim. Otec Nikolaj nikdy nikoho nenútil niečo robiť a netlačil na vôľu človeka... Raz prišla k nemu jedna žena, ktorá si ako ovečka kľakla pred ním na kolena a žehnala sa piatimi prstami. Otec Nikolaj jej nežne spojil tri prsty a povedal: „Takto sa treba žehnať“, no ona si to akoby vôbec nevšimla. Otec Nikolaj jej viac nič neukazoval a začal rozprávať o niečom inom. Dal jej možnosť niečo počuť a uvidieť, no keďže to neprijímala, viac na tom netrval. Získavanie pokoja v sebe je pre človeka oporou a dáva videnie toho, čo je to pravoslávie. Pravoslávie je skutočná sila! „Sila Božia sa v slabosti dokonáva“. A túto silu sme videli v otcovi Nikolajovi. Človeku sa zdá, že Boh v nás nemôže

pôsobiť, no Boh nás cez otca Nikolaja privádzal k poznaniu, že to tak nie je. Boh pôsobí nielen v osobitných askétoch, ale môže pôsobiť aj v nás, ak budeme s trepezlivosťou niest' svoj kríž a pokoríme sa. Keď čítame posledné nevydané poznámky otca Jána Kronštadtského, vidíme, že aj taký veľký askéta mal svoje slabosti, no zápasil so svojimi vášňami, neprestával bojovať, šiel k Bohu, hľadal Boha a nič nechcel poznať okrem ukrižovaného Isusa. Je veľmi dôležité uvidieť, že v našom živote, v našom stave, na našom mieste, kde sa nachádzame, sme povinní slúžiť Bohu. Aj my môžeme získavať tú blahodať Svätého Ducha, ktorá bola zjavená svätému Antonovi Veľkému, ktorý bol poslaný k vydatým ženám a Hospodin mu povedal: „Ty si ešte nedosiahol ich úroveň“. Tieto ženy akoby nič osobitého nerobili, jednoducho boli pokorné, každá jednoducho niesla svoj rodinný kríž, pričom sa starali ešte aj o veľmi starých rodičov svojich mužov, nereptali a ďakovali Bohu. Aj otec Nikolaj vždy hovoril: „Ďakujte Bohu za všetko!“.

Mnícha Vitalija, žijúceho v jednom z monastierov Atosu, oslovil najviac spôsob, akým otec Nikolaj slúžil bohoslužby. Slúžil „pomaly, s láskou, zbožnou úctou a ohromnou pozornosťou. Toto všetko vytváralo veľmi modlitebné rozpoloženie. Bolo cítiť silu jeho modlitby, na jeho bohoslužbe bolo ľahké sa sústrediť. Myšlienkami aj celkovou duchapřítomnosťou sme sa zúčastňovali na takejto bohoslužbe. Tieto bohoslužby boli ucelené a naplnené“. Z úst jednoduchých veriacich sa zachovali nasledujúce prosté, no významné, hlboké a veľavravné svedectvá: „Len čo otec Nikolaj vyslovil zvolanie „Blahosloven Boh náš!“, začínal sa sviatok v duši a neopísateľná radosť!“.

Iná žena opisuje stretnutie s otcom Nikolajom nasledujúcimi slovami: „Otec Nikolaj k nám pribehol so slovami: „Ako som len rád, ako som rád, že ste prišli!“.

Povedal to s takou láskou, taký bol jasný, svetlý a tak sa usmieval, že to neviem ani opísať, bolo to doslova akoby sa stal zázrak! Zo mňa akoby niečo spadlo, akoby som sa očistila a prišla na mňa taká radosť, že som od radosti až plakala“. Podobné svedectvá vyslovili aj mnohí ďalší ľudia, ktorí k starcovi prichádzali. Patrili medzi nich aj také významné osobnosti ako bývalý ruský patriarcha Alexij II., bývalý bieloruský metropolita Filaret, ktorý sa o starcovi Nikolajovi vyjadril, že je to „duchom Serafím Sárovský, ďalej známy ruský metropolita volokolamský Pitirim, estónsky metropolita Kornilij, archimandrita Tichon, terajší igumen Sretenského monastiera v Moskve, a mnoho ďalších predstavených monastierov, mníšok, mníchov, kňazov a zbožných veriacich.

Myslím si, že vyššie uvedené rozprávanie výstižne ukázalo, akými vlastnosťami sa má vyznačovať dobrý duchovník. Zostáva už len popriať nám všetkým a modliť sa za to, aby nám Boh pomohol nájsť človeka, ktorý žije blízko Boha a dokáže aj nám ukázať cestu k Nemu.“

S láskou v Christu **prot. Štefan Pružinský, ml.**

PBF ako druhá najlepšia fakulta svojho druhu na Slovensku za rok 2014.

PBF ponúka možnosť ziskávať vedomosti a najnovšie poznatky zo širokého spektra teologických, filozofických, pedagogických, psychologických, sociálnych a sociologických vedných odborov.

Jediný Inštitút gréckeho jazyka na Slovensku.

PBF vytvára ponuku špecializačných kurzov pre najlepších študentov.

Dalšie vzdelávanie v rámci praktických aktivít na PBF
(BPM – *Syndesmos*;
Neformálna skupina dobrovoľníkov *Smile*,
Spevácky zbor PBF PU)

PBF je členom najrenomovanejšej svetovej organizácie, ktorá určuje smerovanie a trendy sociálnej práce na celom svete.

Veda a výskum na vysokej úrovni
(sociálno-psychologické
a patristicko-filologické laboratórium)

Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

Masarykova 15, 080 01 Prešov

tel.+421 51/7724729; 7721216
+421 905 572 879
e-mail: pbfpu@unipo.sk

ПРАВОСЛАВНА БОГОСЛОВЕЦКА ФАКУЛТА Prešovskej univerzity v Prešove

ПРАВОСЛАВНИЙ БОГОСЛОВИЇ ФАКУЛЬТЕТ

...skutočne viac ako
vzdelanie

www.unipo.sk/pravoslavna-bogoslovecka-fakulta
www.facebook.com/pages/Pravoslávna-bogoslovecka-fakulta-Prešovskej-univerzity-v-Prešove

MOŽNOSTI ŠTÚDIA NA PRAVOSLÁVNEJ BOHOSLOVECKEJ FAKULTE PU V PREŠOVE PRE AK. ROK 2015/2016

Návšteva študentov PBF vo INSP J.A. Reimana v Prešove pri príležitosti sviatku sv. Mikuláša/Nikolaja, 5.12.2014

študijný program:
Charitatívna a sociálna služba
v študijnom odbore
3.1.14 SOCIÁLNA PRÁCA
bakalársky, magisterský a doktorandský študijný program
forma štúdia: denná a externá

Absolventi študijného programu majú možnosť uplatnenia sa na trhu práce ako sociálni pracovníci schopní vykonávať činnosť v duchovno-sociálnej oblasti vzťahujúcej sa na päť kľúčových rezortov spadajúcich do kompetencií MŠ SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva zdravotníctva a tiež cirkvi, keďže absolventi charitatívnej a sociálnej služby môžu pracovať v zariadeniach, ktoré sú výlučne v správe príslušnej cirkvi.

študijný program:
Preventívna sociálna práca
v študijnom odbore
3.1.14 SOCIÁLNA PRÁCA
bakalársky študijný program
forma štúdia: denná

Absolventi študijného programu sú vyhľadávanými špecialistami v oblasti výkonu preventívnych aktivít na orgánoch verejnej správy ako aj v špecializovaných zariadeniach zriadených rezortmi sociálnych vecí, spravodlivosti, vnútornej správy, školstva a zdravotníctva.

Preventívna sociálna práca predstavuje jeden z najprogressívnejších študijných programov v rámci študijného odboru 3.1.14 Sociálna práca, pretože najviac odráža potreby spoločenskej praxe.

3. ročník „Vianočného punča“ v réžii neformálnej skupiny dobrovoľníkov *Smile*, s klientmi domova sociálnych služieb, deňmi z krizového strediska v aule PBF, 19.12.2014

študijný program:
Pravoslávna teológia
v študijnom odbore
2.1.15 PRAVOSLÁVNA TEOLÓGIA
magisterský a doktorandský študijný program
forma štúdia: denná a externá

Absolventi študijného programu sa uplatnia ako kňazi Pravoslávnej cirkvi, katechéti, osvetoví pracovníci, administratívni pracovníci (na všetkých stupňoch cirkevnej, vzdelávacej a výchovnej práce), v oblastiach, kde sa vyžaduje tvorivý prístup a schopnosti organizačnej, výchovnej a výskumnej práce; ako koordinátori sociálnej a charitatívnej starostlivosti o postihnutých občanov v rôznych štátnych úradoch a inštitúciách, miestnych orgánov doma i v zahraničí, v armáde SR ako vojenský duchovní.

Termín podania prihlášky do 30.4.2015,
2. termín do 15.8.2015

Podmienky prijatia

- 1. stupeň štúdia (Bc):** Uchádzači budú prijímaní na základe výsledkov dosiahnutých na strednej škole.
- 2. stupeň štúdia (Mgr):** Uchádzači, ktorí majú ukončené bakalárske štúdium budú na magisterské štúdium prijímaní na základe výsledkov, ktoré dosiahli v bakalárskom stupni štúdia a na základe výsledkov štátnej bakalárskej skúšky.
Uchádzači z iných fakúlt doložia výkaz o vykonaných skúškach a zápočtoch za 1 až 3 ročník štúdia potvrdený príslušnou fakultou a overenú kópiu diplomu.
Uchádzači, ktorí majú ukončené bakalárske štúdium na Pravoslávnej bohosloveckej fakulte PU dodajú overenú kópiu diplomu.

Poučenia kresťana

O návšteve večierkov – o hodovaní

Nechodievaj na večierky a bankety. Je ťažké zúčastniť sa na nich a zároveň si nepošpiniť svedomie. Domov sa vrátiš iný, ako si bol predtým. Najlepšie a najpokojnejšie je byť doma. Čo oko nevidí, čo ucho nepočuje, to ani srdce nebolí. Dobré a bohumilé myšlienky sa rodia v samote a v mlčaní. Všetko dobro, ktoré nadobudneš v samote, roztrátiš medzi ľuďmi.

Keď cítiš potrebu ísť vonku medzi ľuďmi, dávaj na seba pozor a chráň si svoje srdce. Všade máš pred sebou vidieť Pána Boha a Jeho svätú bázeň, On ti bude svietiť ako svieca. Kamkoľvek by si šiel, Boh je s tebou, všetko o tebe vie, vidí, čo robíš, počuje, čo hovoríš, a tvojou úlohou je dávať na seba pozor a chrániť sa od všetkého zla.

Všemožne sa musíš chrániť opilstva

Opilstvo je hriech a opilci nebudú nasledovníkmi Božieho Kráľovstva (1 Kor 6, 10). Takto to učí apoštol a aj Christos hovorí: „Dávajte si pozor na seba, aby vaše srdcia neboli obťažované obžerstvom a opilstvom“ (Lk 21, 34). Z opilstva sa rodia mnohé ďalšie ťažké hriechy. Kvôli opilstvu vznikajú hádky, bitky, vraždy. Opilstvo vyvoláva mnohovravnosť a prázdno, vravnosť, bohorúhačstvo, hanobenie, spôsobuje blížnemu zlo, ponizuje ho. Opilstvo učí človeka klamať, kradnúť, vyhovárať sa. Vyvoláva hnev a zlosť. Privádza ľudí do stavu, keď začnú žiť v špine, váľať sa v blate ako svine, kedy sa mení nielen ich zovňajšok, ale prevráti sa celý ich vnútorný svet. Svätý Ján Zlatoústý hovorí: „Diabol nič nemá tak rád ako opilstvo a prepych“ (Beseda 58, MF) a preto nikto neplní jeho vôľu tak ako opilec.

Opilstvo spôsobuje zhoršený duševný a telesný stav. Telo sa uvoľňuje a prichádza choroba, preto sa píše, že proti vínu sa neukazujú smelým, lebo mnohých zničilo (Sir 31, 29). Opilstvo ťa privádza do biedy a mrzačí ťa. Robotník, ktorý má sklon k opilstvu, nikdy sa neobohatí (Sir 19,1). Opilstvo ťa zbaví slávy a dobrého mena, privedie do hanby, ľudia budú tebou opovrhovať. Ľudia sa nikoho nestránia tak, ako opilca. Opilec prináša smútok a žiaľ rodine a priateľom, potešenie len vrahom. Opilstvo spôsobuje problémy v práci a ničí profesionalitu, otupuje, prináša človeka do biedy, nepríjemností. Svätý Ján Zlatoústý poukazuje na zhubný vplyv opilstva na človeka, na biedu, ktorú so sebou prináša a píše: „Opilstvo je dobrovoľné besnenie, smiech bez príčiny, je to choroba hodná smiechu, je to dobrovoľný démon“ (Slovo o vzkriesení).

Aby sme predišli opilstvu, je potrebné konať takto:

1. nedovoliť mladým piť opojné bylinky, lebo mladý organizmus si na drogu veľmi rýchlo zvykne. Čo sa človek v mladosti naučí, to bude robiť po celý život,
2. nedovoliť mladým komunikovať s opilcami a nemravníkmi,

3. nedovoliť dospelým a mužom piť bez príčiny,
4. chrániť sa zlej spoločnosti a zábav,
5. pamätať na to, že tejto zlej vášne sa dá zbaviť veľmi ťažko a mnohí hynú dušou i telom,
6. vášniví alkoholicy musia pozbierať všetky sily, nepiť a vytrvať, modliť sa a privolávať Božiu pomoc,
7. myslieť na všetky nešťastia, ktoré so sebou prináša alkoholizmus, a porovnať správanie a život triezveho človeka a opilca,
8. pamätať na to, že mnohí opilci zomierajú v sne a prechádzajú z tohto sveta do iného v bezvedomí, čo znamená – bez pokánia.

V každom svojom úsilí pros pomoc u Boha

Každé naše úsilie bez Božej pomoci a blahodate je slabé. Človek môže upadnúť do nemravnosti a zničiť sa. Polepšiť a spasíť sa môže iba s Bohom. Môžeme si pokojne žiť v dostatku, kráčať životom tak, ako pláva loďka po vode. Nemôžeme však žiť duchovne bez Boha podobne, ako loďka nemôže sama plávať proti prúdu rieky. Aby mohla loďka plávať správnym smerom, musíme veslovať a napnúť plachty. Tak aj v našom duchovnom živote a diele spásy potrebujeme nadprirodzenú všemohúcu spásu.

Musíme víťaziť sami nad sebou, ale či je to možné bez Božej sily, ktorá môže všetko? Bez nej sa naša bytosť rozvracia a diabol nás stále zvádza, snaží sa nás vtiahnuť do hriechu, chytiť nás do svojej siete. Pokušenie sveta si nás omotáva, zvádza nás, zvyky a zlozvyky si nás podmaňujú. Mnohí sa kájame a začíname pravdivo žiť. Mnohí často schádzame z pravej cesty, stávame sa nemravnými. Začať žiť dobrý kresťanský život, žiť ho a zomrieť bez všemohúcej pomoci Boha nie je možné. Najlepšie to vie ten, kto to skúsil. Preto Pán hovorí: „Lebo bezo mňa nemôžete robiť nič“ (Jn 15, 5).

Božiu pomoc potrebujeme každú hodinu a každú minútu. Preto, kresťan, keď chceš žiť zbožne a chceš sa spasíť, stále sa modlí k Bohu a pros Ho o pomoc. Ľudomilný Boh nám prikázal, aby sme sa modlili a aby sme prosili uňho o dobro. Zároveň nám sľúbil dať to, o čo Ho prosíme a čo je dôležité pre našu spásu. „Proste a bude vám dané, hľadajte a nájdete, klopte a otvoria vám, lebo každý, kto prosí, dostane, kto hľadá nájde a kto klope, tomu sa otvorí“ (Mt 7, 7-8). Vedz, milovaný kresťan, že tak, ako je vták bez krídel a vojak bez zbrane, tak je kresťan bez modlitby. Modlí sa horlivo ku Christovi, odovzdaj sa do Jeho vôle a On svojou ľudomilnosťou ťa povedie k večnému životu a blaženosti. Musíš sa však snažiť o to aj sám, musíš sa chrániť zlého a On, vidiac tvoju snahu, bude ti vo všetkom pomáhať. Usilovne a s láskou v srdci čítaj žalmy, napr.: „Blažení čistí...“ (Žd 118, 1) a iné.

Poučenia vladyku Tichona, biskupa voronežského a jeleckého.

Preložila: **Elena Tišková**

O tom, ako Hospodin chráni nás duchovných od našich vlastných chýb, od roztržitosti, nepozornosti, a niekedy aj od hlúposti.

V Cirkvi existuje prísne nariadenie: v chráme na jednom oltári je možné vykonávať v priebehu dňa iba jednu liturgiu. U nás v Sretenskom monastieri majú veľmi radi nočné bohoslužby, keď sa mnísi majú možnosť osamelo pomodliť, bez toho, aby sa niečím rozptyľovali. Svetských ľudí

na takých bohoslužbách niet, okrem tých, ktorých občas my sami pozývame.

Akosi počas Veľkého pôstu som si našiel vhodný čas poslúžiť nočnú liturgiu Vopred posvätených Darov¹. Aj napriek tomu, že pri príprave na takúto bohoslužbu je potrebné celý deň dodržiavať prísny pôst, takmer celých 24 hodín nejesť a nepiť, o sv. Prijímanie na tejto nočnej liturgii požiadalo niekoľko našich dávnych farníkov.

Celý deň som strávil prácami v rjazanskej pustovni, a neskoro večer, keď som sa vrátil do monastiera, hneď som sa vybral do chrámu. Pretože na hlavnom oltári ako zvyčajne sa liturgia v tento deň konala ráno, bol som nútený slúžiť v maličkom pridele² svätého Jána Krstiteľa, kde sa bohoslužby konajú veľmi zriedkavo.

Na bohoslužbu bolo všetko pripravené. Štyria seminaristi-bohoslovci prvého ročníka spievali na klirose³. Asi šesť ľudí, mojich priateľov, ktorí sa zišli v túto noc, aby mohli prijímať, modlili sa v maličkom pridele.

Pritom všetkom, od prvých minút služby, začalo sa čosi nezvyčajné. Zmocnil sa ma nezdolateľný znepokojujúci stav. Nič som nemohol so sebou spraviť: plietol som kňazské zvolania, s ťažkosťami som čítal zo Služebníka modlitby, ktoré som už dávno poznal, a absolútne som nechápal ich význam. S chorom sa tvorilo približne to isté: rovnako študenti veľmi zle spievali, stále sa mýlili, začínali znovu a zakaždým nevhodne. Nakoniec, keď v oltári bolo treba odtrhnúť záves na cárskych dverách, stačilo sa mi ho iba dotknúť, a ten sa s rachotom zrútil na podlahu spolu s ťažkou garnížou.

Také čosi sa mi ešte v živote nestalo! Bol som nútený prerušiť bohoslužbu. S absolútnym nepochopením som vyšiel z oltára. Prítomní boli prekvapení

1. Литургия Преждеосвященных Даров – liturgia, ktorá sa slúži v čase Veľkého Pôstu, a sväté Dary sú na nej už vopred posvätené z predošlej liturgie Jána Zlatoušeho, či Vasiľa Veľkého.

2. Придел – ďalší (vedľajší) oltár popri hlavnom (strednom) oltári /PARAEKKLISIA/

3. Kliros – miesto v prednej časti chrámu, odkiaľ spievajú a čítajú čteci a speváci; spravidla bývajú na pravej i ľavej strane.

a zarazení nie menej ako ja. Tratiac sa v domnienkach, som sa prosto pre každý prípad spýtal spevákov-prvroročiakov, či sa nemohla tu, v Jánovskom pridele, dnes už konať bohoslužba?

- Pravdaže! – odpovedali prváci. – Tu sme už spievali liturgiu o štvrtjej poobede. A slúžil otec ekonóm.

Chytil som sa za hlavu - ešte troška a ja by som slúžil druhú liturgiu na tom istom oltári!

- A prečo ste mi o tom nepovedali?! – rozkričal som sa na študentov.

- A my sme nevedeli, že druhýkrát sa nesmie, - bezradne si vymenili pohľady prváci. – Ešte sme to nepreberali...

Nuž tak – nie len to, že sám som vinovatý, ale ešte na maličkých som sa vykričal. Predstavený! Veď práve ja som mal vopred upozorniť nášho blahočinného (on dáva pozor na rozpis bohoslužieb), že budem slúžiť v noci, a nie ľahkomyseľne sa spoliehať nato, že tu v pridele Jána Predchodcu, večernú liturgiu Vopred posvätených Darov predtým nikdy neslúžili.

Našťastie, hlavné bohoslužobné činnosti ešte neboli vykonané. Postavil som prenosný prestol v susednom oltári a tam som už dokončil bohoslužbu.

Keď sme sa v noci zišli za stolom v monastierskej jedálni, opäť znovu a znovu sme prežívali to, čo sa stalo, a žasli sme, do akej miery Hospodin ochraňuje svoj chrám od nášho lajdáctva, hoci dokonca aj mimovoľného, ale ťažkého hriechu. Ako po tom všetkom neďakovať Hospodinovi za trepezlivosť a starostlivosť?

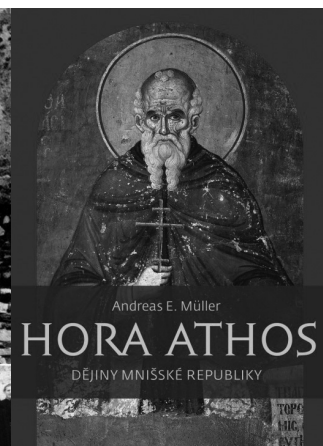
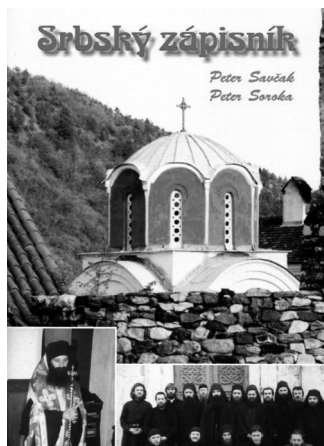
Po tomto prípade sme sa pevne rozhodli, že teraz všetky bohoslužby v monastieri bude kontrolovať otec blahočinný najprísnejším spôsobom. Pretože každý raz garníže padať nebudú. Alebo už tak udrú po hlave, že sa voľky-nevoľky budeme musieť zamyslieť...

Pravdou je, že netreba svoje povinnosti a životné starosti presúvať na Hospodina. Ako sa hovorí, na Boha sa spoliehaj, a sám nerob chyby. Hoci, ak sa máme čestne priznať, vždy sa tajne spoliehaš, že On ťa neopustí – ochráni, poistí...

Preložil: **Ján Savčák**

**NIKOLAJ VELIMIROVIČ,
NOVÝ ZLATOÚSTY**

Mešec so zlatkami

na zamyslenie

Starec Paisij, poukazujúc na to, ako sa Boh stará a usudzuje o svojom stvorenstve, hoci my sa často hneváme a nepochopíme Jeho energie, nám rozprával podobné príbehy:

„Istý askéta, keď videl neprávosť, ktorá je vo svete, modlil sa k Bohu a prosil Ho, aby mu zjavil dôvod, prečo spravodliví a zbožní ľudia sú nešťastní a neprávom sa trápia, zatiaľ čo nespravodliví a hriešni ľudia sa obohacujú a darí sa im. Keď sa askéta modlil, aby mu Boh zjavil toto tajomstvo, počul hlas, ktorý mu hovoril:

- Nežiadaj to, čo nemôže pochopiť tvoj rozum a na čo nestačia tvoje znalosti. Ani nehľadaj skryté veci, ktoré nie je možné pochopiť. Ale keďže si sa to chcel dozvedieť, choď do sveta, zostaň na jednom mieste a dávaj pozor na to, čo uvidíš, aby si vďaka tejto malej skúške pochopil malú časť z Božieho súdu. Spoznáš, že prezieravé panovanie Boha nad všetkým je neskúmateľné a nerozluštiteľné.

Starec odišiel do sveta a prišiel na lúku, ktorú pretínala hustá frekventovaná cesta. Bol tam prameň a starý búrľavý strom, do ktorého sa dobre schoval.

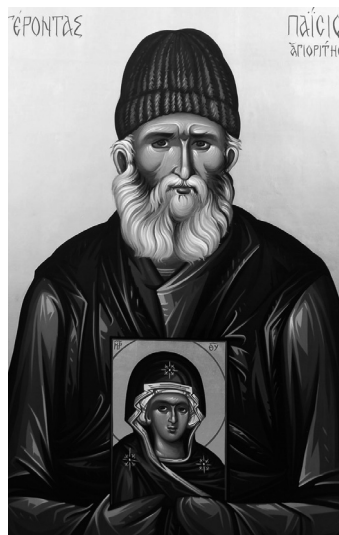
Po chvíli okolo prešiel jeden boháč na koni. Na okamih sa zastavil pri prameni, aby sa napil vody a oddýchol si. Keď uhasil smäd, vytiahol zo svojho vrečka mešec so zlatkami a počítal ich. Keď ich spočítal, opäť ich chcel položiť na miesto. Avšak mešec mu spadol do trávy.

Najedol sa, oddýchol si, zdriemol si a potom osedlal koňa a odišiel bez toho, aby si uvedomil, čo sa stalo so zlatkami. Po chvíli prišiel ku prameňu iný pocestný, našiel mešec so zlatkami, zobral ho a utekal po lúke. Uplynul nejaký čas a prišiel iný pocestný. Aj on, keďže bol unavený, zastavil sa pri prameni, vzal si trochu vody, vytiahol kúsok chleba, z obrúska a sadol si, aby sa najedol. Vo chvíli, keď tento chudobný človek jedol, objavil sa rozhnevaný bohatý jazdec s tvárou plnou zlosti a vrhol sa na neho. S hnevom kričal, aby mu dal jeho zlatky. Chudobný nemal ani predstavu o zlatkách a prisahou sa ho pokúsil uistiť, že ich nevidel. On ho však v zúrivosti začal biť, až ho usmrtil. Potom prehľadal celé oblečenie chudobného, ale keď nič nenašiel, zarmútený odišiel.

Onen starec všetko videl z búrľavého stromu a žasol. Veľmi smútil a plakal kvôli nespravodlivej vražde, ktorú videl a s modlitbou k Bohu hovoril:

- Pane, čo znamená táto Tvoja vôľa? Daj mi vedieť, prosím Ťa, ako Tvoja dobrota môže znášať takúto neprávosť? Jeden stratil zlatky, iný ich našiel a ďalší bol nespravodlivo zabitý!

Zatiaľ, čo sa starec so slzami modlil, zostúpil anjel Pánov a povedal mu:

- Nesmúť, stavec, ani nech sa ti to nezdá zlé a nemyslí si, že toto všetko sa deje bez Božej vôle. Ale všetko, čo sa deje, deje sa kvôli zhovievavosti, iné kvôli výchove a ďalšie kvôli ikonómii. Počúvaj teda:

Ten, čo stratil zlatky, je susedom toho, ktorý ich našiel. Ten mal záhradu v hodnote sto zlatiek. Boháč, pretože bol chamtivý, ho donútil, aby mu ju predal za päťdesiat. Chudobný nevedel, čo má robiť, preto prosil Boha, aby vykonal odplatu. A Boh to zariadil tak, aby dostal dvojnásobok.

A zase chudobný, unavený, ktorý nič nenašiel a bol nespravodlivo zabitý, mal na svedomí vraždu. Úprimne sa však kajal a skutky v celom jeho ďalšom živote boli kresťanské a bohumilé. Neustále prosil Boha, aby mu odpustil vraždu, ktorej sa dopustil, a hovoril: „Bože môj, akú smrť som spôsobil, takú istú daj aj mne!“ Samozrejme, Boh mu odpustil od prvej chvíle, kedy vyjadril svoje pokánie. Bol však zvlášť „dojatý“ úprimnosťou svojho dieťaťa, ktoré sa snažilo nielen zachovávať Jeho prikázania, ale chcelo dokonca zaplatiť za svoje staré previnenie. Dovolil, aby zomrelo násilným spôsobom – tak ako od Neho žiadalo – vzal ho k sebe a dal mu žiarivý veniec za jeho úprimnosť.

A nakoniec posledný, chamtivec, ktorý stratil zlatky a vraždil, by bol potrestaný za svoju chamtivosť a mamonárstvo. Ale Boh ho nechal padnúť do hriechu vraždy, aby sa trápila jeho duša a aby sa začal kajať. Vďaka tomuto podnetu teraz zanecháva svet a odchádza, aby sa stal mníchom!

Tak teda, v ktorom prípade vidíš, aby bol Boh nespravodlivý alebo tvrdý a nemilosrdný? Preto v budúcnosti príliš neskúmaj Božie súdy, lebo On ich koná spravodlivo a tak ako vie, zatiaľ čo ty ich považuješ za nespravodlivé. Vedz tiež, že mnohé ďalšie veci sa vo svete dejú zhodne s Božou vôľou z dôvodov, ktoré ľudia nespoznávajú. A tak je správne, aby každý hovoril: „Spravodlivý si, Pane, a priame sú Tvoje práva“ (Ž 119, 137).

Pripravila: **Zuzana Sadilková**

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Stavec Paisij, Prešov 1999.

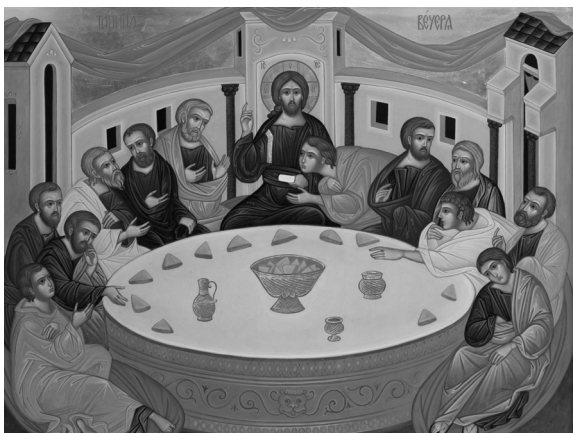
DACHCOM s.r.o. je strechárskou firmou, ktorá si za svoj prvoradý cieľ vytýčila najvyššiu kvalitu a spoľahlivosť strešných konštrukcií. Sme najväčšou špecializovanou predajňou strešných materiálov v širokom okolí. Záruka 60 mesiacov na prevedené práce.

DACHCOM s.r.o., Dovičák Ján, Hviezdoslavova 1328, 091 01 Stropkov

Kontakt: 0903 910 331, 054/718 16 80,

e-mail: info@dachcom.sk, **www.dachcom.sk**

V Pravoslávnej cirkvi sa tajiny formálne nazývajú mystériá. Ide o týchto základných sedem tajín: krst, myropomazanie, svätá Eucharistia, pokánie, manželstvo, tajina knažstva, jeleopomazanie.

Cirkev môžeme definovať ako nový život v Christovi. Je to život človeka prežívaný Svätým Duchom v jednote s Bohom. Všetky súčasti

nového života Cirkvi sa zúčastňujú na tajine spásy. Všetko hriešne a mŕtve sa v Christovi a Svätom Duchu stáva mocou Boha Otca svätým a plným života.

Keď sa pozeráme na Cirkev ako na nový a večný život Božieho kráľovstva, ktorý dostali ľudia od Boha cez Isusa vo Svätom Duchu, je zrejmé, že na existenciu života je potrebné zrodenie. Zrodenie sa uskutočňuje cez krst. Narodenie však nie je pre život postačujúce. Je nevyhnutná existencia energie zabezpečujúca život. Darom tejto energie, umožňujúca žiť život pre Christa rodiaceho sa v človeku pri krste, je tajina myropomazania. Je to dar „presväteho, dobrého a životodarného Ducha“ človeku.

Aby život mohol pokračovať, je nutný príjem potravy, ktorá nás udržiava pri živote. Bežné jedlo a pitie nás však neudržia pri živote naveky. K večnému životu je potrebný pokrm iného druhu, je to jedlo Tajomnej večere, telo a krv Isusa Christa, tajina svätej Eucharistie.

K dobrému, dokonalému a posvätnému životu musí existovať tajina manželstva a rodičovstva. Táto tajina mení lásku medzi ľuďmi, plodenie detí a spolunažívanie v rodine na realitu večných rozmerov a večného významu. V manželstve sú dvaja Bohom požehnaní na život vo večnom priateľstve a láske. Ich láska, jej plody a život rodín sú požehnané, aby netrvali iba „pokiaľ nás smrť nerozdelí“, ale naveky.

Až kým nebude nastolené Božie kráľovstvo, bude život človeka vystavený útokom jeho nepriateľov - hriechu, chorobe, utrpeniu, žiaľu a smrti. Liekom na choroby našej duše je tajina pokánia. Umožňuje obrátenie našej tváre opäť k Bohu, aby nám boli odpustené hriechy a boli sme prijatí znova do života s Bohom, od ktorého nás oddelili naše hriechy. Tajina pomazania svätým olejom je liekom na naše fyzické choroby, spôsobené mocou hriechu nad našimi telami a sú spojené s utrpením a smrťou. Jeleopomazanie nám dáva možnosť vyliečenia, aby naše utrpenie nevedlo k smrti, ale k večnému životu a včleňuje

naše rany do životodarného Christovho kríža.

Nakoniec je tu pre Cirkev zvlášť špecifická tajina posvätnej vysviacky (rukopoloženia): sviatosť kňazstva, duchovenstva, výučby a pastierskej starostlivosti. Úloha biskupov, kňazov a diakonov spočíva v objasňovaní a sprístupňovaní svätého života Božieho kráľovstva a ukazovaní jeho moci všetkým ľuďom počas našej pozemskej existencie.

Cirkev ako dar večného života je úplnou tajomnou a posvätnou realitou. Je to život Božieho kráľovstva daný tým, ktorí uverili. Preto všetko, čo konáme v Cirkvi – modlitby, milosti, dobré diela, myšlienky, skutky, je súčasťou života bez konca. V tomto ponímaní je Cirkev a všetko, čo s ňou súvisí, tajinou Božieho kráľovstva.

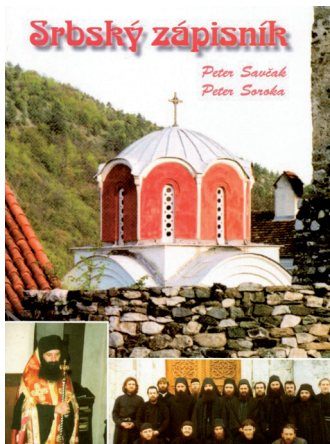
Spracovala: **Radka Baková**

Zdroj: HOPKO, Thomas, Základy Pravoslávnej viery II., Bohoslužby, Prešov, 2012, s. 19 - 21.

Úvaha sv. Nikolaja

na zamyslenie

Prečo blahý Hospodin dopúšťa na pravú vieru útrapy a ťažkosti a, naopak, pohanstvu dopraje uspokojenie a užívanie? „Prečo?“ pýta sa sv. Ján Zlatoušty a hneď odpovedá: „Preto, aby si spoznal ich (t.j. herézy a pohanstva) slabosť, keď vidíš, že ony sa aj bez vyrušovania sami rozpadávajú a aby si sa presvedčil o sile viery, ktorá trpí ťažkosti a aj napriek svojim protivníkom sa rozmnožuje.“ „Pri sporoch s pohanmi a biednymi Židmi stačí len ukázať dôkaz božskej moci, že (kresťanská) viera, podrobovaná početným napadnutiam, zvíťazila, dokonca aj keď celý svet stál proti nej.

A sv. Izák Sýrsky hovorí: „Ohromná Božia láska k človeku sa preukazuje vtedy, keď je človek v ťažkostiach, ktoré narúšajú jeho nádej. Tu Boh preukazuje svoju moc a Jeho spasenie. Lebo človek nikdy nespozná Božiu moc v pokoji a slobode.“

Preklad zo srbčiny: **prot. Peter Soroka**

Zdroj: Sv. Nikolaj Velimirovič, Ochridský prológ

Sobotnejšie stretnutia s detičkami

Začali sa prázdniny a deti s ich rodičmi aj napriek predvianočnému zhonu prišli na naše stretnutie. Pre deti sme pripravili súťažné kvízy. Spoločne sme sa naučili zopár kolied a vytvorili reťaz na náš vianočný stromček. Na konci tohto stretnutia sme odmenili všetky súťažiace tímy drobnosťami. Po prázdninách sme sa znova stretli v našom chráme a súťažili. Deťom sme rozprávali o živote sv. kniežaťa Rastislava a sv. Klimenta, na konci sme si zistili, čo si deti zapamätali, malým kvízom. Pre deti, ktoré radi kreslia, boli pripravené omaľovanky z knižky Prvé kroky v chráme. Na konci deti dostali vianočné balíčky.

Dobryj večur tobi, pane gospodarju, radujsja!

Tieto slová známej koľadky zneli pred dverami našich veriacich počas roždvestvenských sviatkov. Aj napriek tomu, že sme z veľkého mesta, kde sa takéto tradície rýchlo vytrácajú, my košickí mládežníci ich už dlhé roky dodržiavame. Každý rok počas týchto sviatkov prichádzame k našim veriacim, aby sme ich potešili a poďakovali im za pomoc našej skupinke. Mnoho z nich si spomína na časy, kedy ešte oni ako deti chodievali po svojich rodných dedinkách a koledovali. Pevne veríme, že táto tradícia tak skoro nevyhasne a Košicami budú ešte dlho znieť koledy, ako Nova radosť, Dobryj večur tobi, pane gospodarju, či Svjataja Varvara.

Christos raždajetsja!

Košickí mládežníci

